

| NÁZEV             | FUNKCE                                                                                          | (TYPICKÉ)<br>SPOJOVACÍ<br>VÝRAZY                                                                                                 | PŘÍKLADY                                                                                                                                                           |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>SLUČOVACÍ</b>  | Spojuje dvě sobě si <b>blízké</b> skutečnosti.                                                  | <b>A</b> ; i; ani; ještě; a také; ani - ani; <b>jednak - jednak</b> ; (případně pouze oddělené čárkou - bez spojovacího výrazu). | <b>Jednak</b> se nám podařilo splnit náš cíl, <b>jednak</b> předejít naše konkurenty.                                                                              |
| <b>ODPOROVACÍ</b> | Spojuje dvě <b>kontrastující</b> - opačné skutečnosti.                                          | <b>Ale</b> ; <b>avšak</b> , však; nýbrž; <b>jenže</b> ; sice - ale; leč; a přece; a (=ale)...                                    | Našemu městu kraloval panovník, jehož lid ho <b>sice</b> poslouchal, <b>ale</b> který se ho i bál.<br>(souřadně spojené vedlejší <b>věty</b> <b>přívlastkové</b> ) |
| <b>STUPŇOVACÍ</b> | První skutečnost je následována <b>intenzivnější, důležitější</b> skutečností.                  | <b>Ba</b> ; <b>dokonce</b> ; ba i; a dokonce; <b>nejen - ale</b> ; nejen - ale i; nejen - nýbrž i...                             | K vyřízení mírové smlouvy přišel <b>nejen</b> král, <b>ale i</b> jeho manželka.<br>( <b>několikanásobný podmět</b> spojený zdvojeným spojovacím výrazem)           |
| <b>VYLUČOVACÍ</b> | Jednotlivé části se vzájemně vylučují, <b>při platnosti jedné nemůže platit druhá</b> a naopak. | <b>Nebo</b> ; anebo; <b>či</b> ; <b>bud'</b> - <b>nebo</b> ; zdali - či; zdali - nebo...                                         | <b>Bud'</b> vyjdeme teďka, <b>nebo</b> tady do zítřka umrzeme.                                                                                                     |
| <b>PŘÍČINNÝ</b>   | Jedna část vyjadřuje příčinu ( <b>důvod</b> /původce) druhé skutečnosti.                        | <b>Neboť</b> ; <b>vždyť</b> ; <b>totiž</b> ; však také.                                                                          | Sokol je schopen svoji kořist ulovit bez povšimnutí, <b>vždyť</b> létá rychlostí až 300 kilometrů za hodinu.                                                       |
| <b>DŮSLEDKOVÝ</b> | Jedna část ukazuje <b>důsledek</b> předcházejícího děje.                                        | <b>Proto</b> ; a proto; tedy; a tedy; <b>tudíž</b> ; a tudíž; <b>tak</b> ; a tak...                                              | Sráz byl strmý, <b>a proto</b> i neschůdný.<br>( <b>několikanásobný přísudek jmenný se sponou</b> spojený důsledkovým poměrem)                                     |

Z důvodu lepší přehlednosti je tento dokument oproštěn o většinu možných variant jednotlivých příkladů, a slouží proto jako pouhý přehled nejtýpčtějších jevů. Neměl by být brán dogmaticky, neboť není úplný. K samostudiu jako takovému tedy užíjte tento [dokument](#).